

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୩)

108 Upanishad (Vol – 3)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । ଉପନିଷଦକୁ ବେଦର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ 'ବେଦାନ୍ତ' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ 'ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା' ଓ 'ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ଷ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ୍ ରହୁଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ ୧୦୮ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ ଦଶୋପନିଷଦ, ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ ୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଉକ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁକ୍ତଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହୁତ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୨	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବକ୍ରସୂତୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଷ୍ଠିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜୀବା ଲ, ଜବାଳି	ଯୋଗଚୂଡ଼ାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍ୱୟ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ୱତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସତ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ୱ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଇଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ମୁକ୍ତିକା	ଜୀବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ୟାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାବ୍- ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ଧ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂକ୍ଷ୍ମ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ୱମେଧ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ- ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୃୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଳ, ଶରଭ, ଭୃଗୁଜାବାଳ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାନ୍ତିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସମୁଦାୟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ତ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ସନ୍ନ୍ୟାସ ଉପନିଷଦ

(Sannyasa Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଆଶ୍ରମ ଉପନିଷଦ

(Ashramopanisat / Ashrama Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ପୋଡ଼ାମାରି ଗଡ଼, ସାନଖେମୁଣ୍ଡି,

ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡ଼ିଶା

sesanirbhaya@gmail.com

ଆଶ୍ରମୋପନିଷଦ୍ / ଆଶ୍ରମ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଆଶ୍ରମୋପନିଷଦ୍ ॥

ସର୍ବାଶ୍ରମାଃ ସମଭବନ୍ ଯସ୍ମାନ୍ନୋଃସ୍ ଉନାଦନଃ ।
କୈବଲ୍ୟାବାପ୍ତୟେ ଭୂୟାସ୍ତଦାଚାରରତାନ୍ତହି ତାନ୍ ॥ ୧॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଂସସ୍ତନୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାଶ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଅଥାତଶ୍ଚତ୍ୱାର ଆଶ୍ରମାଃ ଷୋଡଶଭେଦା ଭବନ୍ତି ।
ତତ୍ର ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣଶ୍ଚତୁର୍ବିଧା ଭବନ୍ତି ଗାୟତ୍ରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟୋ ବୃହନ୍ନିତି ।
ୟ ଉପନୟନାଦୁର୍ଧ୍ୱଂ ତ୍ରିରାତ୍ରମକ୍ଷାରଲବଣାଶୀ ଗାୟତ୍ରୀମନ୍ତ୍ରେ ସ ଗାୟତ୍ରଃ ।
ୟୋଃଷ୍ଟାତତ୍ପାରିଂଶଦୃଷୀଣି ବେଦବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟଂ ଚରେତ୍-ପ୍ରତିବେଦଂ
ଦ୍ୱାଦଶ ବା ଯୁବଦ୍-ଗ୍ରହଣାନ୍ତଂ ବା ବେଦସ୍ୟ ସ ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ।
ସ୍ୱଦାରନିରତ ଋତୁକାଳାଭିଗାମୀ ସଦା ପରଦାରବର୍ଜୀ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ ।
ଅଥବା ଚତୁର୍ବିଂଶତିବର୍ଷାଣି ଗୁରୁକୁଲବାସୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୋଃଷ୍ଟାତତ୍ପାରିଂଶଦୃଷ୍ଟବାସୀ ଚ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ ।
ଆ ପ୍ରାୟଶ୍ଚାତ୍ମରୋରପରିତ୍ୟାଗୀ ନୈଷ୍ଠିକୋ ବୃହନ୍ନିତି ॥ ୧॥

ଗୃହସ୍ଥା ଅପି ଚତୁର୍ବିଧା ଭବନ୍ତି —

ବାର୍ତ୍ତାକବୃତ୍ତୟଃ ଶାଳୀନବୃତ୍ତୟୋ ଯାୟାବରା ଘୋରସଂନ୍ୟାସିକାଶ୍ଚେତି ।

ତତ୍ର ବାର୍ତ୍ତାକବୃତ୍ତୟଃ କୃଷିଗୋରକ୍ଷବାଣିଜ୍ୟମଗର୍ହିତମୁପଯୁଜ୍ଞାନାଃ

ଶତସଂବସ୍ରରାତ୍ରିଃ କ୍ରିୟାଭିର୍ଯଜନ୍ତୁ ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତେ ।

ଶାଳୀନବୃତ୍ତୟୋ ଯଜନ୍ତୋ ନ ଯାଜୟନ୍ତୋଽଧୀୟାନା ନାଧ୍ୟାପୟନ୍ତୋ ଦଦତୋ ନ

ପ୍ରତିଗୃହ୍ଣନ୍ତଃ ଶତସଂବସ୍ରରାତ୍ରିଃ କ୍ରିୟାଭିର୍ଯଜନ୍ତୁ ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତେ ।

ଯାୟାବରା ଯଜନ୍ତୋ ଯାଜୟନ୍ତୋଽଧୀୟାନା ଅଧ୍ୟାପୟନ୍ତୋ ଦଦତଃ ପ୍ରତିଗୃହ୍ଣନ୍ତଃ

ଶତସଂବସ୍ରରାତ୍ରିଃ କ୍ରିୟାଭିର୍ଯଜନ୍ତୁ ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତେ ।

ଘୋରସଂନ୍ୟାସିକା ଭଞ୍ଜତପରିପୂତାଭିରଦ୍-ଭିଃ କାର୍ଯ୍ୟଂ କୁର୍ବନ୍ତଃ

ପ୍ରତିଦିବସମାହୃତୋଞ୍ଜୁବୃତ୍ତିମୁପଯୁଜ୍ଞାନାଃ ଶତସଂବସ୍ରରାତ୍ରିଃ

କ୍ରିୟାଭିର୍ଯଜନ୍ତୁ ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତେ ॥ ୨॥

ବାନପ୍ରସ୍ଥା ଅପି ଚତୁର୍ବିଧା ଭବନ୍ତି ବୈଶାମସା ଭଦ୍ରମୁରା ବାଲଶିଲ୍ୟାଃ ଫେନପାଶ୍ଚେତି ।

ଅତ୍ର ବୈଶାମସା ଅକୃଷ୍ଣପତ୍ୟୌଷଧିବନସ୍ତତିଭିର୍ଗ୍ରାମବହୁଷ୍ଟତାଭିରଗ୍ନିପରିଚରଣଂ

କୃତ୍ୱା ପଞ୍ଚମହାୟଜ୍ଞକ୍ରିୟାଂ ନିର୍ବର୍ତ୍ତୟନ୍ତୁ ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତେ ।

ଭଦ୍ରମୁରାଃ ପ୍ରାତରୁଦ୍ଧାୟ ଯାଂ ଦିଶମତିପ୍ରେକ୍ଷନ୍ତେ

ତଦାହୃତୋଦୁମ୍ବରବଦରନୀବାରଣ୍ୟାମାକୈରଗ୍ନିପରିଚରଣଂ କୃତ୍ୱା

ପଞ୍ଚମହାୟଜ୍ଞକ୍ରିୟାଂ ନିର୍ବର୍ତ୍ତୟନ୍ତୁ ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତେ ।

ବାଲଶିଲ୍ୟା ଜଟାଧରାଶ୍ଚୀରତର୍ମବଲ୍ଲପରିବୃତାଃ କାର୍ତ୍ତିକ୍ୟାଂ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସ୍ୟାଂ

ପୁଷ୍ପଫଲମୁସ୍ତଜନ୍ତଃ ଶେଷାନଶ୍ଚୌ ମାସାନ୍ ବୃତ୍ତ୍ୟୁପାର୍ଜନଂ କୃତ୍ୱାଽଗ୍ନିପରିଚରଣଂ

କୃତ୍ୱା ପଞ୍ଚମହାୟଜ୍ଞକ୍ରିୟାଂ ନିର୍ବର୍ତ୍ତୟନ୍ତୁ ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତେ ।

ଫେନପା ଭନ୍ନତ୍ତକାଃ ଶୀର୍ଣ୍ଣପର୍ଣ୍ଣଫଲଭୋଜିନୋ ଯତ୍ର ଯତ୍ର ବସନ୍ତୋଽଗ୍ନିପରିଚରଣଂ

କୃତ୍ୱା ପଞ୍ଚମହାୟଜ୍ଞକ୍ରିୟାଂ ନିର୍ବର୍ତ୍ତୟନ୍ତୁ ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତେ ॥ ୩॥

ପରିବ୍ରାଜକା ଅପି ଚତୁର୍ବିଧା ଭବନ୍ତି ———

କୁଟୀରରା ବହୁଦକା ହଂସାଃ ପରମହଂସାଶ୍ରେତି ।

ତତ୍ର କୁଟୀରରାଃ ସ୍ୱପୁତ୍ରଗୃହେଷୁ ଭିକ୍ଷାରୟଂ ଚରନ୍ତି ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତି ।

ବହୁଦକାସ୍ତ୍ରୈଦଶ୍ୱକମଣ୍ଡୁଶିକ୍ୟପକ୍ଷଜଲପବିତ୍ରପାତ୍ରପାଦୁକାସନଶିଖାୟଜ୍ଞୋପବୀତକୌପୀନ-
କାଷାୟବେଷଧାରିଣଃ ସାଧୁବୃତ୍ତେଷୁ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁଲେଷୁ ଭିକ୍ଷାରୟଂ ଚରନ୍ତି ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତି ।
ହଂସା ଏକଦଶୁଧରାଃ ଶିଖାବର୍ଜିତା ଯଜ୍ଞୋପବୀତଧାରିଣଃ ଶିକ୍ୟକମଣ୍ଡୁହସ୍ତା

ଗ୍ରାମୈକରାତ୍ରବାସିନୋ ନଗରେ ତୀର୍ଥେଷୁ ପଞ୍ଚରାତ୍ରଂ ବସନ୍ତି

ଏକରାତ୍ରଦ୍ୱିରାତ୍ରକୃଚ୍ଛ୍ରଚାନ୍ଦ୍ରାୟଣାଦି ଚରନ୍ତି ଆତ୍ମାନଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତି ।

ପରମହଂସା ନଦଶୁଧରା ମୁଣ୍ଡାଃ କନ୍ଥାକୌପୀନବାସସୋଽବ୍ୟକ୍ତଲିଙ୍ଗା ଅବ୍ୟକ୍ତାଚାରା ଅନୁନୁତ୍ତା
ଉନ୍ନତ୍ତବଦାଚରନ୍ତିସ୍ତ୍ରୈଦଶ୍ୱକମଣ୍ଡୁଶିକ୍ୟପକ୍ଷଜଲପବିତ୍ରପାତ୍ରପାଦୁକାସନଶିଖାୟଜ୍ଞୋପବୀତାନାଂ
ତ୍ୟାଗିନଃ ଶୂନ୍ୟାଗାରଦେବଗୃହବାସିନୋ ନ ତେଷାଂ ଧର୍ମୋ ନାଧର୍ମୋ

ନ ଚାନୃତଂ ସର୍ବଂସହାଃ ସର୍ବସମାଃ ସମଲୋଷ୍ଟାଶ୍ଚକାଞ୍ଚିନା

ୟଥୋପପନ୍ନଚାତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣ୍ୟଭିକ୍ଷାରୟଂ ଚରନ୍ତି ଆତ୍ମାନଂ ମୋକ୍ଷୟନ୍ତି ଆତ୍ମାନଂ

ମୋକ୍ଷୟନ୍ତି ଇତି ॥ ୪॥ ଓଁ ତତ୍ତ୍ୱଦିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ପୂର୍ଣ୍ଣମଦଃ ପୂର୍ଣ୍ଣମିଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍-ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦତ୍ୟତେ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମାଦାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣାମେବାଶିଷ୍ୟତେ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଅଧର୍ବଣୀୟାଶ୍ରମୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

